

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. №	553 - 15 - 6	
Дата	24	/ 01 / 2015 г.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Комисия по въпросите на децата, младежта и спорта

23
09
[Signature]

Д О К Л А Д
за първо гласуване

Относно: Законопроект за народната просвета, № 454-01-64, внесен от н.п. Валери Жаблянов и група народни представители на 15.12.2014 г.

На свое редовно заседание, проведено на 14 януари 2015 г. Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта разгледа Законопроект за народната просвета, № 454-01-64, внесен от н.п. Валери Жаблянов и група народни представители на 15.12.2014 г.

В заседанието взеха участие: Ваня Кастрева – заместник-министър на образованието и науката, Цвета Антонова – Директор на дирекция „Държавна политика на детето“ в Държавна агенция за закрила на детето; Александрина Кънева – Старши юриконсулт в Държавна агенция за закрила на детето; Цветан Антов – съветник на министъра на младежта и спорта; Светла Георгиева – Държавен експерт в Министерство на младежта и спорта; Славян Желязков – ЕСПАТ Bulgaria – Сдружение „Пренебрегнати деца“; нещатни сътрудници на КВДМС.

В Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта са получени становища относно законопроекта за народната просвета от:

- Министерство на науката и образованието: според което Законопроектът за народната просвета не отразява напълно потребностите на съвременното развитие на образователната система в Република България, съдържа някои принципни положения, които не могат да бъдат споделени, като същевременно липсва уредба за основополагащи за системата отношения.

- Министерство на младежта и спорта – не подкрепя.

- Държавна агенция за закрила на детето: - не подкрепя.

- ЕСПАТ Bulgaria – Сдружение „Пренебрегнати деца“ – не изразява становище за подкрепа, а само прави бележки и предложения по отделните текстове.

От името на вносителите законопроектът беше представен от н.п. Валери Жаблянов. Подчертано бе, че основният принцип на законопроекта е предоставяне на равен достъп до качествено образование за всички деца в България. Целта е да се съхрани традицията в системата на народната просвета, не само като название, а и като единна образователна система, която да е централизирана и да дава възможност на държавата, да провежда единна национална образователна политика във всички райони на страната, независимо от материалното благосъстояние на хората и техните религиозни виждания. Основен генератор на политиката в областта на средното образование е Министерство на просветата, което да планира, реализира и контролира качеството на българското образование. Вносителят акцентира, че образованието на децата не може да бъде подлагано на рискове от нови експерименти с неясни последици, което би се случило с изнасяне на Инспектората извън системата на образованието, извън Министерството на просветата.

Като въпрос с изключителна важност беше представена заложената в законопроекта структура на образованието. Предлага се средното образование до 12 клас да е задължително, като гимназиалният етап е един – VIII – XII клас.

Проектът предвижда въвеждането на един учебник по учебен предмет, като необходимо условие за ефективно реализиране на националните образователни програми и начин да се избегнат корупционни практики за сметка на качеството на обучението.

Законопроектът предлага запазването на ресурсните центрове, което е свързано със сегашната социална структура на обществото ни и чрез които ще се преодолеят регионалните диспропорции. По този начин се гарантира предоставянето на качествено образование, защото неправителствения сектор може да подпомага тази дейност, но не може да я замести.

Относно оценяването: Предлага се учениците след I-ви клас да бъдат оценявани с оценки.

Според вносителите, един от механизмите за преодоляване на увеличаващата се неграмотност е организиране на обучение чрез работа в професионалните гимназии, чрез него ще се създадат по-добри връзки с бизнеса.

Вносителите предлагат запазване на придобитата от учителите кариерна длъжност за целия стаж, а не загубването ѝ при напускане на всяко работно място.

Не се предвижда предоставяне на държавно финансиране на частните училища и частните детски градини.

В последвалата дискусия отношение по законопроекта за народна просвета взеха:

→ Заместник-министърът на образованието и науката Ваня Кастрева, която изрази мнение, че законопроектът трябва да бъде достатъчно гъвкав и да отчита не днешното време, а да бъде законопроект, позволяващ да се отчита динамиката на развитието на обществените, социалните и всякакви други отношения за десетилетия напред, защото децата ни, влизайки в I-ви клас днес, учат и се възпитават в перспектива, в която да се реализират след минимум 12 години. Разглеждането на двата законопроекта не би било ефективно и апелира за национално съгласие и наистина гласуване на текстове, които да гарантират не просто бъдещето на децата, а съхраняване на нашата идентичност и сигурност.

→ Проф. Борислав Борисов – Председател на Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта, изрази съгласие с тезата на н.п. Валери Жаблянов, че образователната система е ключова и след като е национален приоритет е право и задължение на държавата в лицето на Министерство на науката и образованието.

→ Държавна агенция за закрила на детето изрази несъгласие относно централизацията, предложението за един учебник и единна методология.

→ Народните представители изказаха разнопосочни мнения. Общото впечатление е, че в този проект много от текстовете са идентични с текстовете в законопроекта за предучилищното и училищното образование, внесен от н.п. Милена Дамянова и група народни представители, но в същото време представя коренно различна философия.

По отношение на финансирането на децата, които се обучават в частните училища и в частните детски градини от вносителите бе изразено мнение, че принципно не са против държавното финансиране на частните училища и частните детски градини, но само в частта, в която то се прилага и сега. Аргументи в тази посока

са, че повече пари за частно образование в Европейския съюз се дават от държави с по-висок процент на брутен вътрешен продукт за образование в сравнение с България.

След приключване на обсъждането и проведено гласуване с резултати: „За“ 3 - гласа, „Против“- 9 и „Въздържал се“ - 4, Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване Законопроект за народната просвета, № 454-01-64, внесен от н.п. Валери Жаблянов и група народни представители на 15.12.2014 г.

Комисията по въпросите на децата младежта и спорта предлага второ решение с пожелателен характер към групата народни представители, която е разработила Закона за предучилищното и училищното образование, който се подкрепя от Комисията за продължаване на процедурата по внасянето му в пленарна зала. Да направят необходимото полезни според тях текстове от другия законопроект да бъдат отразени във Вашия законопроект, като полезността я определя работната Ви група. Това може да се осъществи от самите народни представители на второ четене в зала.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

PROF. БОРИСЛАВ БОРИСОВ